

EFFECTENONDERZOEK NATUURNETWERK
BRABANT

HOEKSEBAAN (ONG.)

TE SCHIJF

Ecologie

Rapportage effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant

Hoeksebaan (ong.) te Schijf

Opdrachtgever	Compositie 5 stedenbouw Boschstraat 35 - 37 4811 GB Breda
Rapportnummer	5047.003
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	25 oktober 2018
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	S.H.W.M. Claessens, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ir. T. Leeuwis
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	9
5	NEE, TENZIJ-TOETS NATUURNETWERK BRABANT	10
	5.1 Inleiding	10
	5.2 Natuurkwaliteit en areaal	11
	5.3 Geomorfologische en aardkundige waarden en processen	13
	5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit	13
	5.5 Rust en stilte	15
	5.6 Donkerte en openheid	15
	5.7 Landschapsstructuur	16
	5.8 Belevingswaarde	16
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	17

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Compositie 5 stedenbouw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant aan de Hoeksebaan (ong.) te Schijf.

Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging en de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Utrechts Natuurnetwerk te onderzoeken.

Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant is uitgevoerd als aanvullen op de voorafgaande resultaten van de rapportage van het ecologisch onderzoek wat Econsultancy in november 2017 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 5047.002, d.d. 6 november 2017). Als blijkt dat effecten op het natuurnetwerk niet op voorhand uit te sluiten zijn, moet een effectenonderzoek NNB worden uitgevoerd. Indien een voorgenomen ingreep de “nee, tenzij” –afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Bij een effectenonderzoek NNB worden dan ook de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht en wordt geadviseerd hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende verstoringstypen.

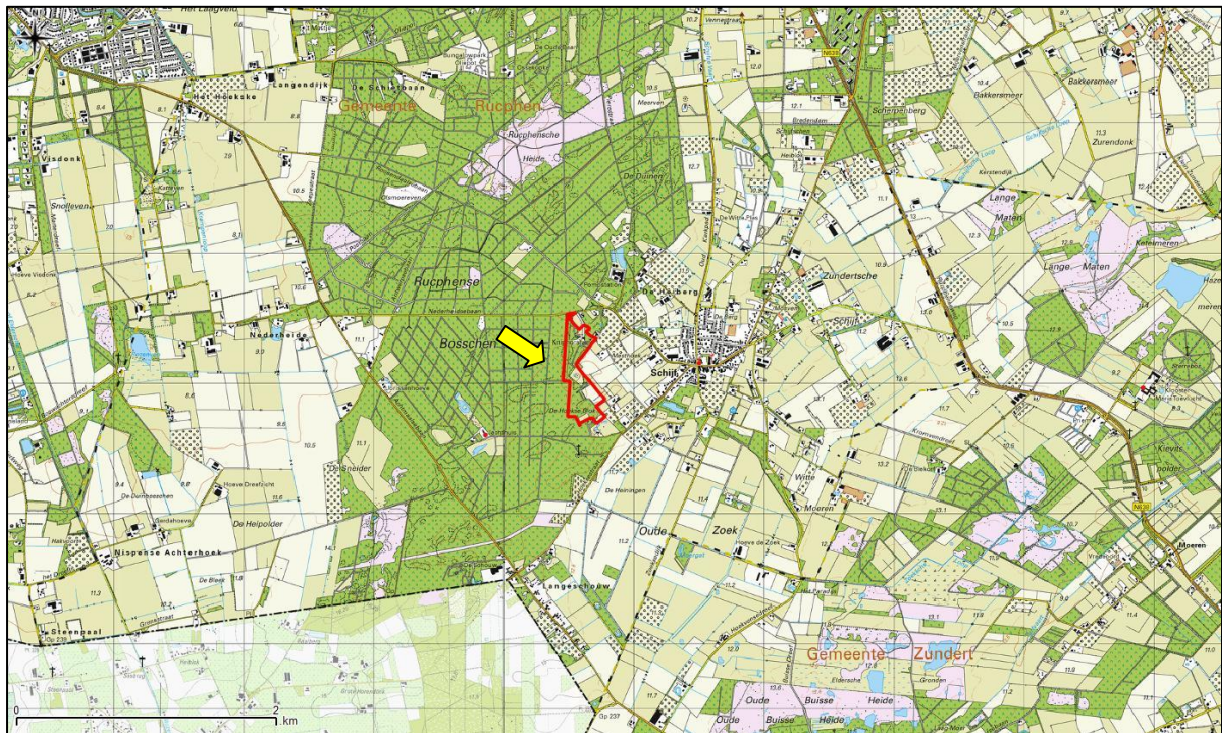
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 13 ha) ligt aan de Hoeksebaan (ong.), circa 1 kilometer ten westen van de kern van Schijf. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 962.520$, $Y = 389.883$.

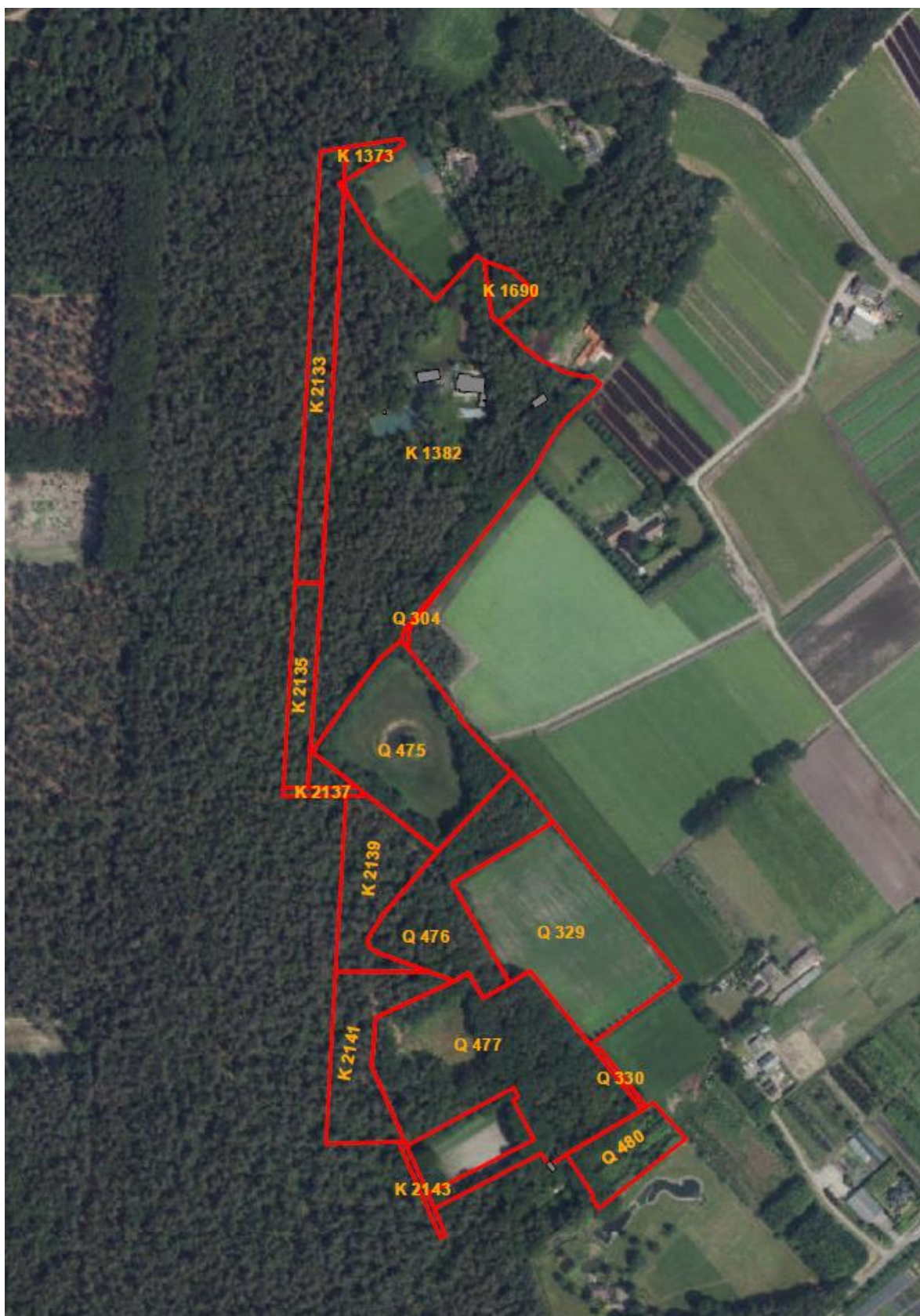

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

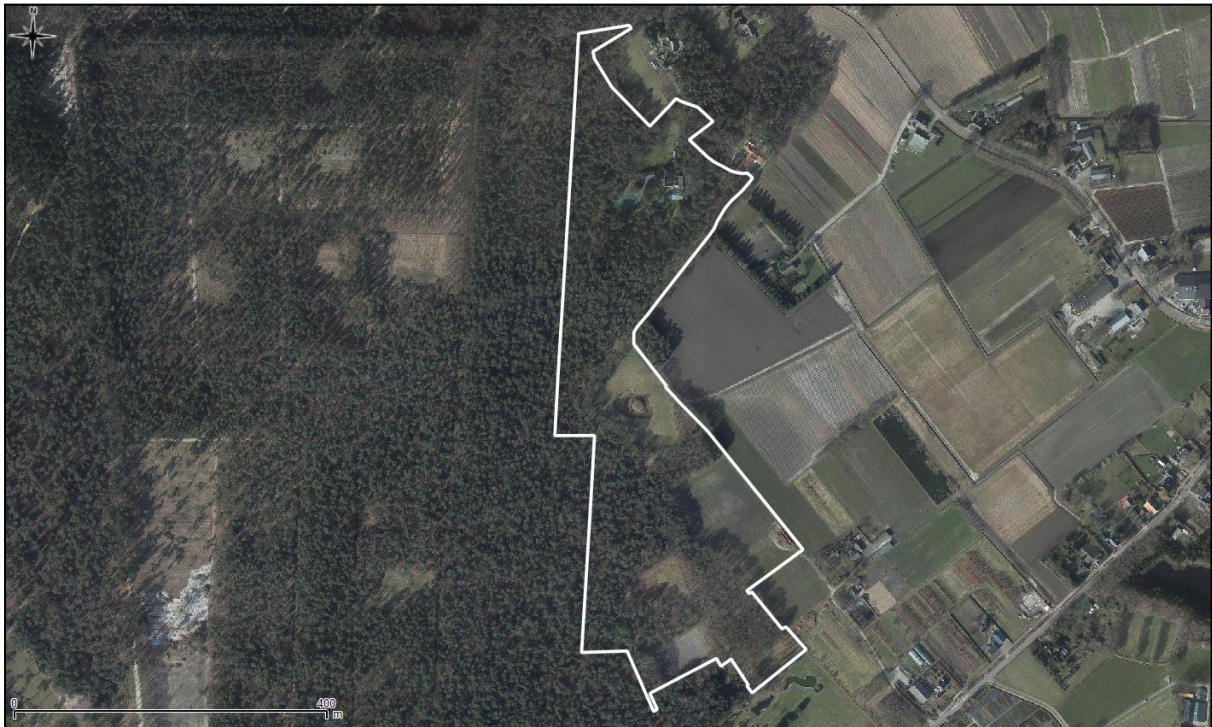
De onderzoekslocatie, gelegen tussen de Hoeksestraat in het zuiden en de Nederheidsebaan in het noorden, bestaat momenteel grotendeels uit droog bos met productie (N16.03) en agrarisch waterbeheergebied (W01.01) aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie. Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie is reeds het 'Landgoed Kniphorst' met bebouwing en agrarisch waterbeheergebied (W01.01) aanwezig. De directe omgeving bestaat voornamelijk uit loof- en naaldbos en agrarische percelen.

Het perceel, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, is kadastraal bekend gemeente, sectie K, nummers 1373, 1382, 1690, 2133, 2135, 2139, 2141, 2143 en sectie Q, nummers 304, 329, 330, 475, 476, 477, 480 (zie figuur 2).

In figuur 3 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 12 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Ligging onderzoekslocatie en kadastrale percelen (Bron: Nieuw landgoed Havikshorst inrichtingsvoorstel 2017 Eelerwoude)

Figuur 3. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 4. Zuidoostzijde van de onderzoekslocatie met voormalig akkerland. Toekomstige locatie van nieuwe woning.

Figuur 5. Bosrond aan de zuidoostzijde van de onderzoekslocatie. Randzone van toekomstige woning.

Figuur 6. Blokhut aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Toekomstige bospad ten zuiden van schietberg.

Figuur 8. Grasland in de kern van de onderzoekslocatie.

Figuur 9. Hooiopslag ten noorden van de schietberg.

Figuur 10. Aanwezige vertakking van het wandelpad ten noorden van de onderzoekslocatie.

Figuur 11. Openplek aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 12. Boomkwekerij ten zuiden van de onderzoekslocatie,

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

Initiatiefnemer is voornemens om ten westen van Schijf, gelegen tussen de Hoeksestraat in het zuiden en de Nederheidsebaan in het noorden, een nieuw landgoed te realiseren. Aan de Nederheidsebaan, in het noorden van het gebied waarin wordt voorgenomen het landgoed te realiseren, is thans reeds het “Landgoed Kniphorst” gelegen. Beoogd wordt dit bestaande ‘landgoed’ samen te voegen met gronden die daar ten zuiden van zijn gelegen, zodat één landgoed van circa 13 hectare ontstaat. De naam van het totale landgoed betreft dan “Landgoed Havikshorst”. Gelet op deze aaneengesloten oppervlakte kan gebruik worden gemaakt van de provinciale en gemeentelijke landgoedregeling. Op basis van deze landgoedregelingen kan nieuwe bebouwing worden toegevoegd.

De initiatiefnemer is voornemens nieuwe bebouwing toe te voegen aan de zuidzijde van het landgoed (figuur 13), ter plaatse wordt één nieuwe wooneenheid gerealiseerd. Ten behoeve van de ontwikkeling van het landgoed dient eveneens nieuwe natuur te worden ontwikkeld en verbeterd, alsmede aanleidingen voor extensieve recreatie. Voor het landgoed is reeds een inrichtingsvoorstel opgesteld.

Figuur 13. Geplande toekomstige ontwikkelingen (Bron: Landgoed Havikshorst beplantingsplan 2018 Compositie 5 Stedenbouw bv)

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het effectenonderzoek bestaat uit een bureauonderzoek. Aan de hand van de voorafgaande quickscan die plaatsvond op de onderzoekslocatie ((rapport 5047.002, d.d. 6 november 2017) en een literatuurstudie zal er een effectenonderzoek NNB worden uitgevoerd ('Nee, tenzij'-toets). De (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk worden tijdens dit onderzoek in kaart gebracht en er zal een advies worden gegeven over hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden.

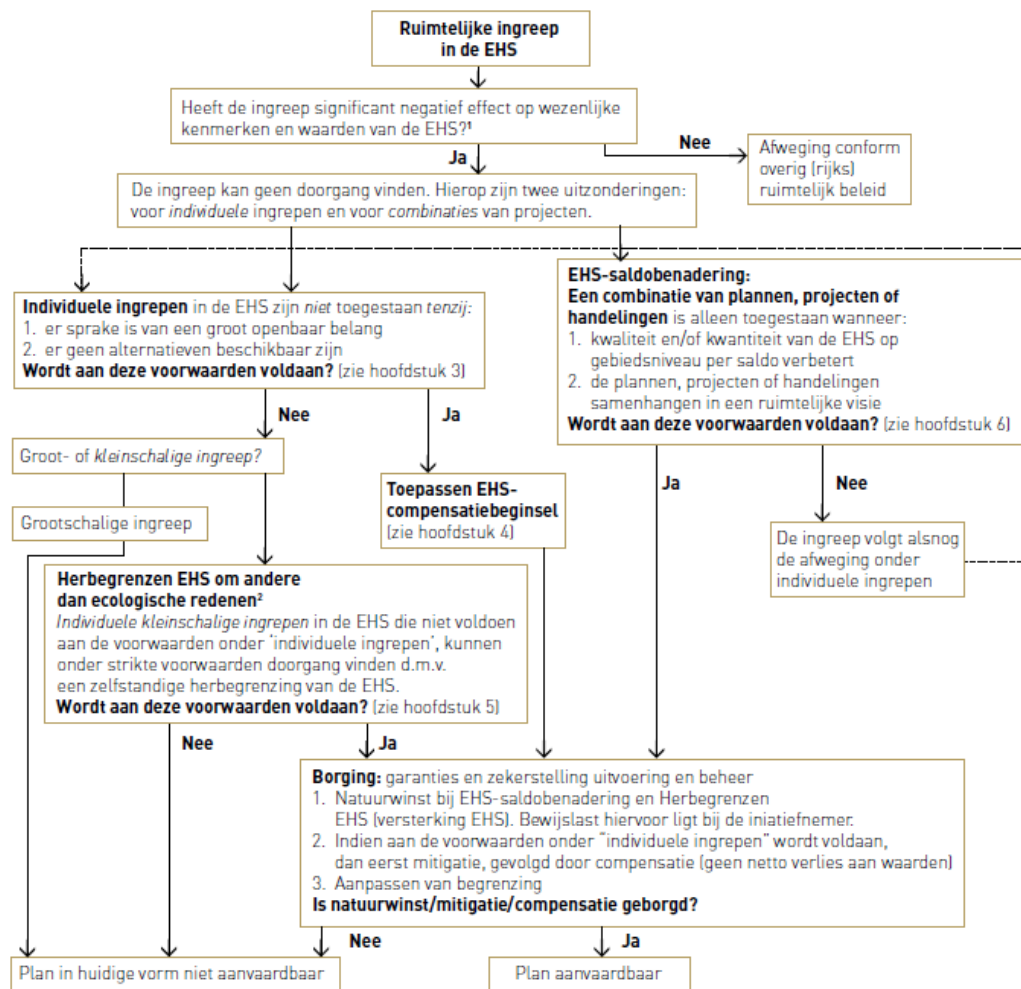
Het veldbezoek is afgelegd op 19 oktober 2017. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Het effect van de ingreep op de natuurlijke kenmerken en waarden van het NNB dienen conform de Verordening Ruimte Noord-Brabant op een zevental aspecten getoetst te worden (Verordening ruimte Noord-Brabant, 2017, artikel 5):

- Natuurkwaliteit en areaal
- Geomorfologische waarden en processen
- Waterhuishouding en waterkwaliteit
- Rust en stilte
- Donkerte en openheid
- Landschapsstructuur
- Belevingswaarde

In deze toetsingscriteria worden de huidige waarden en kenmerken behandeld met daarnaast verweven de historische en toekomstige natuurwaarden en kenmerken van het NNB (figuur 14).

In het bureauonderzoek wordt met behulp van gegevens van de provincie Brabant en de onderzoeksresultaten van het voorgaande onderzoek (rapport 5047.002) de bovenstaande zeven criteria getoetst.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerk mogelijkheid in de EHS is herbegransen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 14. NNB beschermingsregime (bron: spelregels EHS). Deze spelregels zijn van toepassing op het Natuurnetwerk Brabant.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. Het Natuurnetwerk is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor Natuurnetwerk Nederland (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamd "nee, tenzij-onderzoek" nader moeten worden onderzocht.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

5 NEE, TENZIJ-TOETS NATUURNETWERK BRABANT

In onderstaand hoofdstuk wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de beschermde gebieden. Bij de onderhavige “nee, tenzij-toets” worden de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende aspecten.

5.1 Inleiding

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is planologisch beschermd. Dit betekent dat de provincie Brabant nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB niet toestaat. Initiatiefnemers van ingrepen binnen het NNB dienen de effecten van de ingreep op het NNB te onderzoeken middels een “nee, tenzij”-onderzoek.

Het doel van het nee, tenzij-beleid is het voorkomen van significant negatieve effecten van ontwikkelingen op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB. Om hierop te kunnen toetsen zijn zeven toetsingsaspecten in de Verordening ruimte Noord-Brabant (Verordening ruimte Noord-Brabant, 2017), artikel 5 vastgelegd.

Op basis van een toetsing aan deze criteria zijn de volgende oordelen mogelijk:

1. Op één van de aspecten is het oordeel: significante aantasting.
2. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, maar als alle aspecten in combinatie overzien worden is het oordeel: significante aantasting.
3. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, ook niet bij combinatie van de aspecten.

Voor de toetsing is als hulpmiddel gebruik gemaakt van de zeven criteria en de achterliggende informatie die middels webkaarten beschikbaar is.

De onderzoekslocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het betreft Natuurnetwerk Brabant. In figuur 15 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 15. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant.

5.2 Natuurkwaliteit en areaal

Flora en fauna

Uit de quickscan flora en fauna (rapport 5047.002, d.d. 6 november 2017), blijkt dat er binnen de NNB onderdelen broedvogels kunnen voorkomen waarvan het nest jaarrond beschermd is. Daarnaast kunnen de bospercelen een functie hebben voor vleermuizen (verblijfsfuncties, foerageerfunctie en vliegroute). Ook kunnen de bospercelen een functie hebben voor de boommarter, bunzing en de levendbarende hagedis. Op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen waterlopen of poelen aanwezig. Het aangrenzend westelijk gelegen Rucphense Bos staat bekend om zijn stuifduinen en eenzame vliegdennen. Het opeengepakte dennenbos wordt afgewisseld met loofbos, grasland en heide en heeft een droog karakter. Het Rucphense bos heeft een hoge landschapelijke, ecologische en recreatieve waarde. Daarnaast is de natuurwaarde en infiltratiefunctie van groot belang bij deze bospercelen.

Historische, huidige en toekomstige natuurwaarden

Figuur 16. Historische kaart 1900 (bron: topotijdreis.nl/).

Op de historische kaart van 1900 (figuur 16) is duidelijk zichtbaar dat ter plaatse van de NNB-bospercelen binnen het plangebied heideterreinen met opkomende boslandschappen aanwezig waren. Vanaf omstreeks 1960 is het gehele plangebied bebost met aangeplante naald- en loofbossen die een strak geordend patroon hebben. Daarnaast zijn een aantal percelen in agrarisch gebruik. Deze percelen hebben voor zover bekend altijd een agrarische bestemming gehad. De delen van de onderzoekslocatie met de toekomstbestemming 'natuurontwikkeling' zijn in gebruik als weiland, akkerland en productiebos.

Een groot deel van het plangebied wordt binnen de bodemkaart aangegeven als "Veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand".

De gemeentelijke beleidsadvieskaart archeologie van Rucphen geeft het plangebied een lage archeologische verwachting. Het plangebied ligt op hogere dekzandruggen en behoort tot de West-brabantse Venen (Kaartbank brabant, 2018).

De onderzoekslocatie is gelegen in en naast het Natuurnetwerk Brabant. Op de bospercelen die horen bij de landgoederen "Kniphorst en Havikhorst" geldt het beheertype N16.03 Droog bos met productie. Het Rucphense Bos betreft eveneens het natuurbeheertype N16.03. Beide bospercelen hebben als ambitie het beheertype N16.03 Droog bos met productie. Binnen het blauw omlijnde plangebied geldt momenteel nog geen natuurdoeltype (figuur 17).

Areaal

Een deel (0,4 ha) op de onderzoekslocatie, waarop natuur ontwikkeld wordt, behoort tot het NNB. De overige bospercelen die horen bij de landgoederen "Kniphorst en Havikhorst" die tevens deel uitmaken van de NNB blijven ongedeed. De initiatiefnemer wil ze echter wel gaan samenvoegen tot een landgoed, namelijk, landgoed Havikhorst. Daarnaast zal het gebied opengesteld worden voor wande-

laars. Hiervoor zullen de al aanwezige wandelpadden op enkele plekken ontdaan worden van de momenteel aanwezige begroeiing (*Adelaarsvaren Pteridium aquilinum*).

Figuur 17. Natuurdoeltype en ambitie kaart. De groene vlakken geven natuurdoeltype 16.03 aan. Dit vlak heeft ambitie N16.03 (voorheen 16.01). Het rood omlijnde vlak de onderzoekslocatie. De beige vlakken hebben geen natuurdoeltype en ambitie. Het blauw omlijnde vlak met rode stip is de toekomstige locatie van het te realiseren woonhuis (bron: kaartenbank. Brabant). Binnen de blauw omlijnde vlakken zal nieuwe natuur ontwikkeld worden.

Op vier percelen binnen het onderzoeksgebied zal nieuwe natuur ontwikkeld worden, met op een van de vier percelen de bouwkaavel (figuur 17; rode stip).

- het noordelijke perceel bestaat uit 0,89 ha
- het perceel met bouwkaavel uit 1,56 ha
- het zuidelijke perceel uit 0,3 ha
- het westelijke perceel uit 0,4 ha

Een totaal gebied van circa 3,2 ha (inclusief bouwkaavel) zal als natuur worden ingericht en zal daarbij toename van natuur bieden binnen de begrenzing van het plangebied.

Conclusie

Ten aanzien van de natuurkwaliteit en areaal treedt door de geplande ingreep geen significant negatief effect op. In het verleden was in het plangebied heide gelegen. Heide is in de huidige situatie nog steeds zeer sporadisch aanwezig op de aanwezige bospadden. Het westelijk gelegen Rucphense bos heeft een hoge landschappelijke, ecologische en recreatieve waarde. Daarnaast is de natuurwaarde en infiltratiefunctie van groot belang.

Door het beperkte oppervlak van de NNB-bospercelen, jonge karakter van de bospercelen en het aanplantkarakter tezamen met huidig aanwezige habitat en biotoop, zijn de huidige natuurwaarden van de bospercelen binnen de onderzoekslocatie niet erg hoog. De nadruk binnen deze percelen ligt op natuur en biedt op kleine schaal extensieve recreatie mogelijkheden. De natuurwaarden van de NNB-bospercelen zal in de toekomst verhogen doordat de ouderdom van het bos en de daarmee samenhangende natuurwaarde toe zal nemen. Daarnaast zullen de bosranden zachter en minder

abrupt vormgegeven gaan worden. Deze geleidelijke overgang zal zijn vorm ontleen door dat de initiatiefnemer in de voorgenomen plannen extra kavelbeplanting, amfibieën poelen en houtwallen wil gaan realiseren.

Tijdens dit project zal er geen areaal aan bosperceel verdwijnen. Hierdoor zal het geschikt biotoop voor broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is, voor vleermuizen (verblijfsfuncties, foerageerfunctie en vliegroute), marterachtige en reptielen (verblijffunctie en foerageerfunctie) hetzelfde blijven.

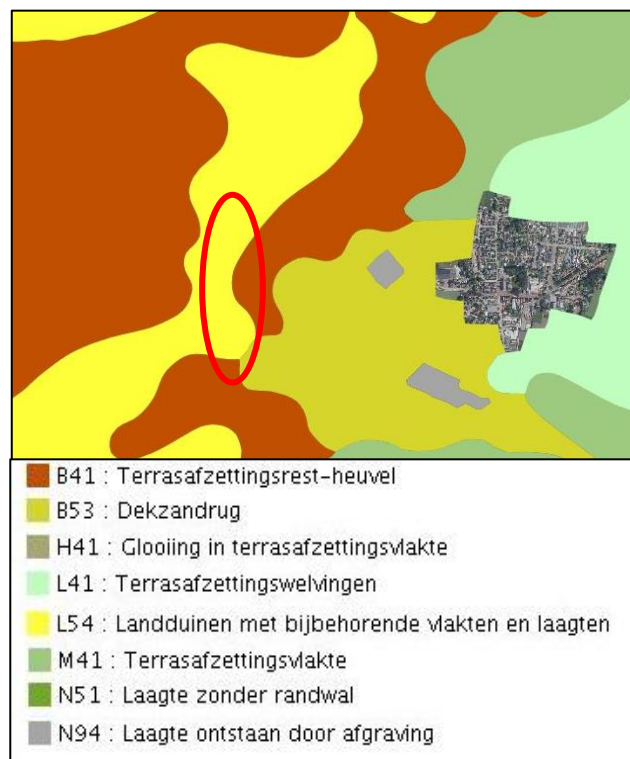
Voor het aangrenzende westelijk gelegen Rucphense bos worden door de voorgenomen plannen geen negatieve effecten verwacht.

5.3 Geomorfologische en aardkundige waarden en processen

Een groot deel van het plangebied wordt aangegeven als “terrasafzettingsrest-heuvel, landduinen en dekzandrug”. De bospercelen die tot het NNB betreffen worden aangegeven hebben geen expliciete aardkundige waarden en processen

De originele bodem bestaat volgens de bodemkaart van Nederland uit een veldpodzolgrond die voornamelijk is opgebouwd uit leemarm en zwak lemig fijn zand en een hoge zwarte enkeerdgrond die voornamelijk is opgebouwd uit leemarm en zwak lemig fijn zand.

De geomorfologie betreft in het zuidoostelijk deel van het plangebied een Dekzandrug, zie figuur 18. Noordelijke, westelijk en zuidelijk ligt een Terrasafzettingsrest-heuvel. Een klein stuk ten noorden en westen betreft de Landduinen met bijbehorende vlakten en laagten (figuur 18). De afzettingen, waarin deze bodems zijn ontstaan, behoren geologisch gezien tot de Formatie van Bostel.

Figuur 18. Geomorfologische kaart bron: <http://nationaalgeoregister.nl>.

Het noordelijk en oostelijk deel met de toekomstbestemming ‘natuurontwikkeling’ zijn hoge zwarte enkeerdgronden. Het zuidelijk deel is een veldpodzolgrond.

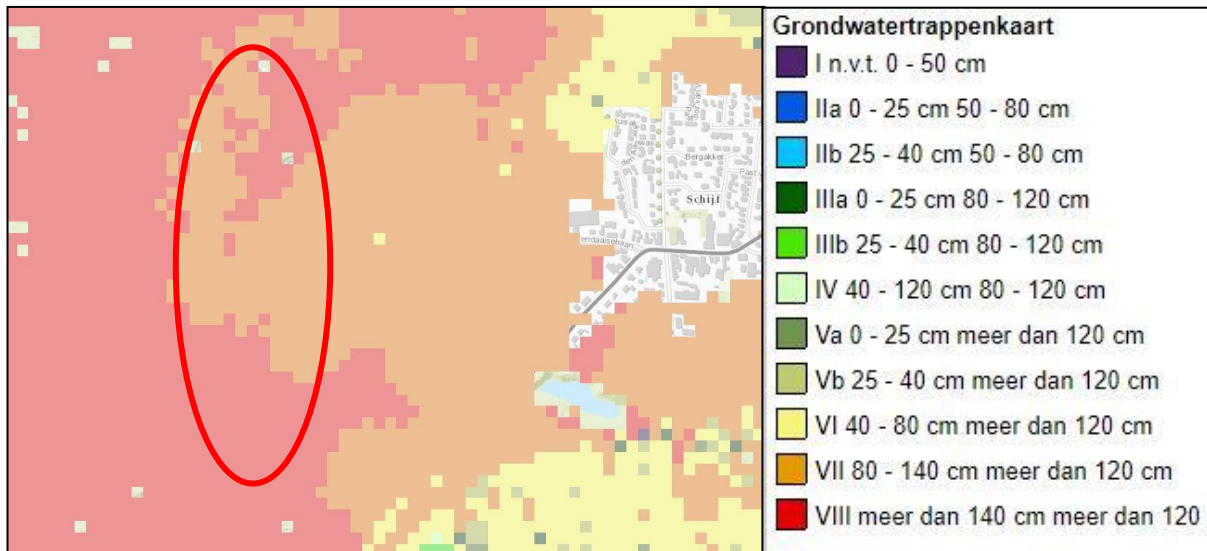
Conclusie

Door de voorgenomen plannen zullen er geen veranderingen plaatsvinden ten aanzien van de geomorfologische en aardkundige waarden en processen.

5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit

Het plangebied is in een diep dal gelegen. De grondwatertrap ter plaatse van de onderzoekslocatie is GWT VIII en GWT VII (figuur 19). Met name de noordzijde heeft GWT VII. Gronden met GWT VIII en GWT VII zijn het gehele jaar droog. Op de hoogtekaart is te zien dat het gehele gebied hoogte verschillen tussen 12 m boven zeeniveau tot 24 m boven zeeniveau heeft (figuur 20). Het gehele gebied

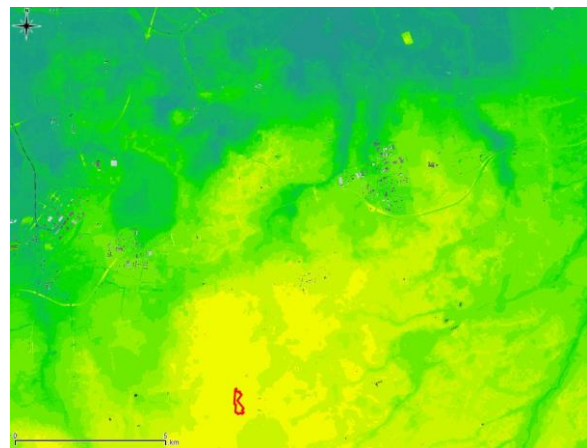
behoort tot de beschermde gebieden waterhuishouding verordening water (Kaartenbank Brabant, 2018). Op een afstand van ± 1 kilometer ten noorden van de onderzoekslocatie ligt het pompstation. De onttrekking van dit pompstation heeft waarschijnlijk slechts een beperkte invloed op de grondwaterstroming van het freatisch grondwater.

Figuur 16. Grondwatertrappen binnen het plangebied (bron: kaartenbank Brabant)

Het eerste watervoerend pakket van de veldpodzolgrond heeft een gemiddelde dikte van ± 10 m en wordt gevormd door de zandgronden van de Formaties van Stamproy. Op deze fluviale en glaciofluviale formaties liggen de fijnzandige, matig goed doorlatende dekzandafzettingen, behorende tot de Formatie van Boxtel, met een dikte van $\pm 3,5$ m. Het eerste watervoerend pakket wordt aan de onderzijde begrensd door kleiafzettingen van de Formatie van Waalre.

Het eerste watervoerend pakket van de hoge zwarte enkeerdgrond heeft een gemiddelde dikte van ± 9 m en wordt gevormd door de zandgronden van de Formaties van Stamproy. Op deze fluviale en glaciofluviale formaties liggen de fijnzandige, matig goed doorlatende dekzandafzettingen, behorende tot de Formatie van Boxtel, met een dikte van ± 2 m. Het eerste watervoerend pakket wordt aan de onderzijde begrensd door kleiafzettingen van de Formatie van Waalre.

Figuur 17. AHN kaart.

De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt gemiddeld $\pm 11,0$ m +NAP. De grondwatertrap van het gebied is VIII, wat inhoudt dat het grondwater zich op een diepte van $>1,40$ m -mv bevindt. Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart in noordwestelijke richting.

Het Rucphense bos is, net als de onderzoekslocatie, een infiltratiegebied dat de zelfde hoogte verschillen binnen het gebied heeft (figuur 20). De grondwatertrap in het Rucphense bos is eveneens gelijk aan de onderzoekslocatie. Dit betekent dat de grondwaterstand in het Rucphense bos gelijk is

aan in het plangebied zelf. Dit komt overeen met de hoogtekaart. Ook dit gebied behoort tot de beschermde gebieden waterhuishouding verordening water Kaartenbank Brabant, 2018).

Conclusie

De ingreep zal geen effect hebben op de waterhuishouding of de waterkwaliteit. Het bouwen van de bouwkael is een relatief kleine ingreep waarvan geen effecten worden verwacht. Door de voorgenomen plannen worden geen veranderingen verwacht. Het grootste deel van het plangebied blijft natuur of zal worden ingericht als natuur, hieruit worden alleen positieve effecten verwacht voor het NNB.

5.5 Rust en stilte

De huidige antropogene invloed op het NNB binnen het plangebied is laag. Het gebied dat behoort tot het NNB behoort tot een stiltegebied. Ten noorden, westen en zuiden is het plangebied omringd door bospassages. Ten oosten zijn akker en weilanden gelegen die enkel gebruikt worden om te zaaien, onderhouden en oogsten of om bij de weides te komen.

De noordelijk gelegen Nederheidsebaan zal echter wel een iets hogere geluidsinvloed hebben op bosschages, doordat de wind voornamelijk uit zuidwestelijke richting komt en het verkeer hier 60km/h mag rijden. Ten zuiden van de onderzoekslocatie is een ontsluitingsweg gelegen, de Hoeksestraat, gevolgd door enkele opslagruimtes en boerenbedrijven. Ten zuiden van de onderzoekslocatie zijn grotendeels bospassages aanwezig. De gehele onderzoekslocatie is op de Nederheidsebaan na een plek waar rust en stilte aanwezig is. Daarnaast biedt het gebied op kleine schaal extensieve recreatie mogelijkheden.

Conclusie

De rust en stilte binnen het plangebied zullen minimaal afnemen. Dit komt doordat het gebied in de toekomstige situatie vaker door wandelaars betreden zal worden. Het noordelijke deel zal ingericht worden als stiltegebied, het zuidelijke deel zal toegankelijk worden voor wandelaars. Daarnaast zal een lichte toename van antropogeen geluid ontstaan door de ontwikkeling van het woonhuis aan de rand van het NNB. De toename in geluid zal zeer minimaal zijn, hier treedt door de geplande ingreep naar verwachting geen significante negatief effect op. Hierbij wordt wel geadviseerd om het gebied tijdens de kwetsbare nacht periodes niet open te stellen voor publiek.

5.6 Donkerte en openheid

De bospercelen hebben afwisselend een open en gesloten karakter. De bospercelen binnen de onderzoekslocatie betreffen boomopstanden zoals grove den, Amerikaanse en Europese eik en Europese lariks. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich momenteel een boomkwekerij met jonge opstand van zwarte els, gewone esdoorn en hazelaar. Dit gedeelte heeft een open karakter. Op verschillende plekken binnen het plangebied zijn openplekken in de vorm van grasland aanwezig (zie figuur 3 t/m 12).

Conclusie

Door de voorgenomen plannen zal de donkerte en openheid van het bestaande NNB gebied niet veranderen. De twee percelen (ter plaatse van de schietberg en ter plaatse van de huidige boomkwekerij, alsook het perceel binnen het NNB; zie figuur 8, 9 en 12) die binnen het gebied heringericht zullen worden zullen hun openkarakter behouden en hiermee een positieve bijdragen leveren het NNB. Het oostelijke perceel, waar naast een natuurlijk herinrichting het woonhuis gerealiseerd zal worden, zal mits er geen lichttoename in de richting van het NNB plaatsvindt, een positieve bijdragen leveren aan het naastgelegen NNB. Er wordt op deze locatie aangeraden om alleen met oriëntatie verlichting te werken om op deze manier de donkerte van de bosrand te behouden. Voorkeur hierbij is dat de verlichting alleen gebruikt wordt wanneer de locatie betreden wordt. Wanneer er geen toena-

me aan licht plaatsvindt in de richting van het NNB worden er geen significante negatieve effecten verwacht die betrekking hebben op donkerte en openheid.

5.7 Landschapsstructuur

De bospercelen betreffen jonge opstand, met op enkele plekken een duidelijk aanwezige kruid/struiklaag. Daarnaast is er binnen het landschap een afwissend reliëf aanwezig. Het oostelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat nu uit een strakke overgang van bos naar akker. In de toekomstige situatie zal dit een meer geleidelijkere overgangskarakter gaan krijgen.

Conclusie

De landschapsstructuren ter plaatse van het NNB waar zich momenteel bos bevindt zullen door de voorgenomen plannen niet veranderen. De landschapsstructuur ter plaatse van het NNB waar zich momenteel kort gemaaid gras bevindt zal heringericht worden met een amfibieën poel, bloemrijk grasland en een wandelpad dat aansluit op de overige wandelpaden (zie figuur 13). De open landschapsstructuur blijft behouden. De percelen die heringericht zullen worden zullen in de toekomstige situatie een meer natuurlijker karakter krijgen met een afwisselende bosrand. Hierbij zal het agrarisch gebied veranderen in natuurlijk gebied met wonen. De landschapsstructuur bij de onderzoekslocatie zal positief veranderen. Doordat er geen NNB verdwijnt hoeft er ook niet gecompenseerd te worden.

5.8 Belevingswaarde

De belevingswaarde van de bospercelen wordt in de huidige situatie gevormd door een geïsoleerd gelegen klein oppervlak jonge opstand (aanplant), reliëfrijk en met een afwisselend open/gesloten karakter. Deze kenmerken zorgen voor een esthetisch cultuurrijk karakter. De onderzoekslocatie wat heringericht en verbeterd wordt als natuur heeft een diverse karakter en is voorzien van kort gemaaid gras (schieftberg en NNB deel binnen de onderzoekslocatie), kweekbomen (bomenkwekerij) en akkerland (ten oosten). Deze kenmerken zullen deels verdwijnen en een positieve bijdragen gaan bieden aan het huidige NNB.

Conclusie

De belevingswaarde van de bospercelen binnen het NNB zal zijn natuurlijker karakter behouden. De percelen die omgevormd worden tot natuur zullen een aansluitend karakter krijgen met het NNB. Het deel dat momenteel al tot het NNB behoort zal tevens een meer aansluitend karakter krijgen met de omliggende bospercelen. De belevingswaarde van het noordelijke deel zal gelijk blijven met de huidige situatie. Dit deel zal als stiltegebied ingericht worden. Het zuidelijke deel met de vier nog om te vormen percelen krijgen een hogere belevingswaarde voor wandelaars en de toekomstige bewoners van het te realiseren woonhuis.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Compositie 5 stedenbouw een effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant uitgevoerd aan de Hoeksebaan (ong.) te Schijf.

Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging en de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Brabants Natuurnetwerk te onderzoeken.

Initiatiefnemer is voornemens om ten westen van Schijf, gelegen tussen de Hoeksestraat in het zuiden en de Nederheidsebaan in het noorden, een nieuw landgoed te realiseren. Aan de Nederheidsebaan, in het noorden van het gebied waarin wordt voorgenomen het landgoed te realiseren, is thans reeds het “Landgoed Kniphorst” gelegen. Beoogd wordt dit bestaande ‘landgoed’ samen te voegen met gronden die daar ten zuiden van zijn gelegen, zodat één landgoed van circa 13 hectare ontstaat. De naam van het totale landgoed betreft dan “Landgoed Havikshorst”. Gelet op deze aaneengesloten oppervlakte kan gebruik worden gemaakt van de provinciale en gemeentelijke landgoedregeling. Op basis van deze landgoedregelingen kan nieuwe bebouwing worden toegevoegd.

Daarnaast heeft de initiatiefnemer voornemens nieuwe bebouwing toe te voegen aan de zuidzijde van het landgoed, ter plaatse wordt één nieuwe wooneenheid gerealiseerd. Ten behoeve van de ontwikkeling van het landgoed dient eveneens nieuwe natuur te worden ontwikkeld en verbeterd, alsmede aanleidingen voor extensieve recreatie. Voor het landgoed is reeds een Inrichtingsvoorstel opgesteld.

Conclusie

Uit onderhavig NNB-effectenonderzoek blijkt dat er door de geplande inrichting, zoals deze in de huidige situatie voorzien is, geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB. Hierbij dient er wel rekening gehouden te worden met toekomstige verlichting. Met name in de richting van het NNB mag er geen toename aan licht plaatsvinden. Om dit te voorkomen kan er gewerkt worden met oriëntatieverlichting. Daarnaast gaat de voorkeur na het gebruik van verlichting te beperken tot enkel het woonhuis. Wanneer de omgeving rondom het woonhuis verlichten dient te worden, deze alleen gebruiken wanneer deze daadwerkelijk in gebruik is. Daarnaast wordt er geadviseerd om het gebied alleen overdag open te stellen voor publiek, dit om de nachtelijk rust van mogelijk aanwezige fauna te kunnen garanderen. Verder wordt geadviseerd om rekening te houden met de aanwezige flora en fauna vanuit de zorgplicht.

Door de toepassing van twee spelregels: de ‘NNB-saldobenadering’ en ‘herbegrenzen NNB’ kunnen zowel ontwikkelingen met en zonder groot openbaar belang binnen de NNB gerealiseerd worden. Deze twee instrumenten moeten zorgen dat de NNB niet alleen even groot en even waardevol blijft, maar er zelfs beter op wordt. Het NNB-compensatiebeginsel is in deze situatie niet van toepassing. Ter plaatse van de onderzoekslocatie behoren drie locatie momenteel nog niet tot het NNB en één wel. In de toekomstige situatie zullen deze vier locatie heringericht worden als natuur. Dit zal voor een natuurlijke overgang gaan zorgen.

Econsultancy
Boxmeer, 25 oktober 2018

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Schijf, periode 2008-2018

Nationale Georegister, uitvoerportaal; <http://nationaalgeoregister.nl>, zoekgebied Schijf, kaart Geomorfologische en aardkundige processen. Geraadpleegd op 23 oktober 2018.

Provincie Brabant. Natuurbeheerplan 2018. Geraadpleegd op 23 oktober 2018, van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, zoekgebied Schijf

Provincie Brabant. Provinciale Ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 23 oktober 2018, van <http://ruimtelijkeplannen.brabant.nl/>, zoekgebied Schijf

Algemene websites

www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)

www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)

www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaarden)

